

Műanyag (bevásárló-reklám) táska: I. rész 2010

A műanyag (bevásárló-reklám) táskák a termékdíj törvény 2005. január 1-jétől hatályos módosításával kerültek a csomagoláson belül elkülönülő, ún. kereskedelmi csomagolások termék körébe. A rájuk vonatkozó szabályok az elmúlt 5 évben több alkalommal is változtak, amelyekről a Termékdíj Tanácsadó Portálon megjelent cikkeinkben korábban már olvashattak. Jelen cikk a műanyag (bevásárló-reklám) táskák környezetvédelmi termékdíjára vonatkozó, 2010. január 1-jétől hatályos szabályokat, a 2010-től életbe lépő változásokat tekinti át.

1. A műanyag (bevásárló-reklám) táska, mint termékdíjköteles kereskedelmi csomagolás meghatározása 2010-ben

A termékdíj törvény¹ 2010. január 1-jétől hatályos módosításaival a műanyag (bevásárló-reklám) táskák továbbra is a kereskedelmi csomagolások körébe tartoznak. Meghatározásuk nem változott, azonban a 2009. június 1-jétől hatályos definíció 2010-től új, önálló jogszabályi helyen, a termékdíj törvény 20. §-ának 18. pontjában található meg. Ez alapján műanyag (bevásárló-reklám) táska: „a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló külön jogszabály² szerinti fogyasztói vagy gyűjtőcsomagolt, illetve csomagolatlanul forgalmazott kiskereskedelmi termékek, áruk, reklámanyagok szállítására szolgáló hajlékonyfalú műanyag hordtasak vagy hordtáska-csomagolás”.

A fenti meghatározás alapján tehát 2010-ben is azok a hajlékonyfalú műanyag hordtasakok vagy hordtáskák minősülnek műanyag (bevásárló-reklám) táskának, amelyek azt a célt szolgálják, hogy a fogyasztó vagy végfelhasználó a vásárlás során általa megvásárolt kiskereskedelmi termékeket, árukat műanyag hordtasakokba, hordtáskákba belehelyezve (ezáltal csomagolást létrehozva) a vásárlás helyszínéről elszállíthassa, elvihesse. A vásárlás helyén a csomagolatlan, legtöbbször ömlesztett áruk védelmét, összefogását szolgáló műanyag zsákok és zacskók – például a hentesárúk, zöldségek, gyümölcsök, pékáruk csomagolásához – továbbra sem tartoznak a műanyag (bevásárló-reklám) táskák, így a kereskedelmi csomagolások közé: ezek után a termékdíj-fizetési kötelezettség a csomagolás anyaga szerint, műanyag csomagolásként, 36 Ft / kg termékdíjtétellel keletkezik.

A műanyag (bevásárló-reklám) táskák vámtarifaszámmal történő lehatárolását továbbra is a termékdíj törvény végrehajtásáról szóló **10/1995. KTM rendelet**³ (továbbiakban: KTM rendelet) termékdíjköteles termékek és anyagok körét tartalmazó 4. sz. *melléklete* tartalmazza:

Megnevezés	Vámtarifaszám és HR alszám	KN alszám
<i>II. Műanyag (bevásárló-reklám) táska</i>		
	ex 3923 21	00
	ex 3923 29	

Az ex 3923 21 00 és az ex 3923 29 tarifa besorolásba tartozó termékek közül természetesen csak azok tartoznak a műanyag (bevásárló-reklám) táskák közé, amelyekre a fentiekben bemutatott, a termékdíj törvény 20. §-ának 18. pontjában található definíció vonatkozik. Így értelemszerűen a definíció alá nem tartozó, műanyag csomagolásnak minősülő zsákok és zacskók is ebbe a tarifa besorolásba eshetnek, rájuk azonban nem a műanyag (bevásárló-reklám) táskákra vonatkozó szabályokat, hanem a csomagolás anyaga szerinti, műanyag csomagolásokra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

2. A műanyag (bevásárló-reklám) táskák után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség kiszámítása

A termékdíj-törvényben 2010. január 1-jétől életbe lépő egyik jelentős változás, hogy a csomagolás esetében a termékdíj-fizetési kötelezettség alapja minden esetben a csomagolás tömege. Ez vonatkozik a kereskedelmi csomagolásokra, így ezen belül a műanyag (bevásárló-reklám) táskákra is. Megszűnt tehát a

¹ a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló **1995. évi LVI. törvény**

² a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló **94/2002. (V. 5.) Korm. rendelet**

³ a környezetvédelmi termékdíjról, továbbá egyes termékek környezetvédelmi termékdíjáról szóló 1995. évi LVI. törvény végrehajtásáról szóló **10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet**

2005. óta alkalmazott, darabalapú, 2005 és 2008. között H és ú, míg 2009-ben az H, E1, E2 díjtételek alapján számítandó díjfizetési kötelezettség!

A műanyag (bevásárló-reklám) táskák után a termékdíj törvény 2. § (4) bekezdésének a) pontja szerinti kötelezett⁴ által fizetendő termékdíj megállapítása a törvény 2. sz. mellékletének 2. pontja szerinti, 1900 Ft/kg termékdíjtétellel történik. Ezzel párhuzamosan megszűnt a műanyag (bevásárló-reklám) táskák úrtartalom szerinti megkülönböztetése.

3. Levonási szabályok alkalmazása a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében

A 2010. január 1-jétől hatályos új szabályok alapján a kereskedelmi csomagolások, így a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében a termékdíj-törvény 5/A. § (3)-(4) bekezdése szerinti termékdíj-mentesség nem vehető igénybe. Az egyéni teljesítőként, vagy hasznosítást koordináló szervezettel kötött átvállalási szerződés alapján szerzett mentesség tehát csak a csomagolás anyaga szerint meghatározott csomagolásokra vonatkozik. *(Tehát például a kereskedelmi csomagolások közé nem tartozó, műanyag (bevásárló-reklám) táskának nem minősülő, 3923 21 00 és 3923 29 tarifa besorolás alá tartozó műanyag zsákokra és zacskókra alkalmazható és megszerelhető a termékdíj alóli mentesség.)*

A kereskedelmi csomagolások esetében a kötelezettek a kereskedelmi csomagolások után keletkezett termékdíj-fizetési kötelezettségüket meghatározott levonási jogosultságok igénybevételével csökkenthetik, amelyeket az adott tárgyidőszakra vonatkozó bevallásaik során érvényesíthetnek. Ez természetesen a műanyag (bevásárló-reklám) táskákra is vonatkozik. A levonási jogosultságok igénybevételének alapfeltételeit a termékdíj-törvény 5/E. §-a határozza meg.

3.1. Felső hasznosítási arány teljesítéséhez kötődő levonás

A termékdíj-törvény 5/E. § (1) bekezdése egy olyan általános levonási lehetőséget fogalmaz meg, amely szerint, ha a kötelezett az **53/2003. Korm. Rendelet**⁵ (a továbbiakban: Korm. Rendelet) szerinti felső hasznosítási arány teljesítését igazolja, akkor a kereskedelmi csomagolás után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettségének a *termékdíj-törvény 3. sz. melléklete* szerint meghatározott százalékát levonhatja befizetési kötelezettségéből. A felső hasznosítási arány teljesítését a kötelezett hasznosítást koordináló szervezete adataival is igazolhatja. Ez a levonási lehetőség természetesen minden kereskedelmi csomagolásra, tehát az egyutas (egyszer használható, ide tartoznak többek között a műanyag (bevásárló-reklám) táskák is) és az újrahazználható kereskedelmi csomagolások után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettség esetében is alkalmazható.

A felső hasznosítási arányok alakulása a *Korm. Rendelet 1. sz. mellékletének I/bc) pontja* szerint:

Év	2010	2011	2012
Felső hasznosítási arány (hm)	56%	59%	62%

Figyelem! A felső hasznosítás arány teljesítése egy adott adómegállapítási időszakra vonatkozik, tehát a kötelezettnek 2010-ben negyedévente, a negyedéves bevallási időszakra vonatkozóan kell igazolnia a felső hasznosítási arány elérését.

A felső hasznosítási arány kiszámításakor mind a kibocsátási, mind a hasznosítási oldalon a kötelezett kötelezettségébe tartozó teljes csomagolásmennyiséget figyelembe kell venni. A kibocsátás oldalon tehát a csomagolás és a kereskedelmi csomagolás együttes mennyisége (kg), míg hasznosítás oldalon a hulladékká vált csomagolás és kereskedelmi csomagolás együttes mennyisége (kg) számít.

⁴ A műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében a gyakorlatban a kötelezett szinte minden esetben a termékdíjköteles termék első belföldi forgalomba hozója vagy saját célú felhasználója, azaz aki a műanyag (bevásárló-reklám) táskát a vásárlás során biztosítja a vásárlónak a megvásárolt áru mellé annak becsomagolása és hazaszállítása érdekében.

⁵ 53/2003. (IV. 11.) Korm. Rendelet a környezetvédelmi termékdíjmentesség, a termékdíj visszaigénylésének és átvállalásának, valamint a használt gumiabroncs behozatalának feltételeiről

A felső hasznosítási arány teljesítése esetén **levonható termékdíjtétel mértékek** a *termékdíj-törvény* 3. sz. melléklete alapján:

Év	2010	2011	2012
Levonás mértéke	70%	65%	62%

Figyelem! A termékdíj-törvény 5/E. § (1) bekezdése szerinti levonás érvényesítésének további feltétele, hogy a kötelezett a felső hasznosítási arány teljesítésén túlmenően a teljes csomagolásmennyiség vonatkozásában teljesíti az előírt **anyagában történő hasznosítási arányt**, illetőleg csomagolás anyagoként teljesíti az előírt **hasznosítási arányokat**.

A teljesítendő **anyagában történő hasznosítási arány** a teljes csomagolásmennyiség vonatkozásában a Korm. Rendelet 1. sz. l/ba) és bb) pontjai alapján:

Év	2010	2011	2012
Anyagában történő hasznosítási arány (ha)	40%	47%	55%

A teljesítendő **hasznosítási arányok** az egyes csomagolás anyagfajták esetében a Korm. Rendelet 1. sz. l/bb) pontja alapján:

Év	2010	2011	2012
Papír	60%	60%	60%
Fa	15%	16%	17%
Üveg	32%	45%	60%
Műanyag	21%	22%	23%
Társított	21%	22%	23%
Fém (beleértve az önállóan elszámolható alumíniumot is)	50%	52%	55%
Alumínium	29%	35%	40%

A fenti levonási jogosultság természetesen műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében is igénybe vehető. Amennyiben tehát a kötelezett egy adott bevállási időszakban igazolja a felső hasznosítási arány, továbbá az előbbieken bemutatott anyagában történő hasznosítási arány, illetve csomagolás anyagoként teljesítendő hasznosítási arányok teljesülését, úgy például 10 kg műanyag (bevásárló-reklám) táska esetében a díjfizetési kötelezettsége és a levonási jogosultsága a következőképpen alakul:

- Kötelezettség: $10 \text{ kg} \times 1900 \text{ Ft/kg} = 19.000 \text{ Ft}$.
- 70%-os levonás: $10 \text{ kg} \times (1900 \text{ Ft/kg} \times 0,7) = 13.300 \text{ Ft}$.
- A termékdíj nettó összege: $19.000 \text{ Ft} - 13.300 \text{ Ft} = 5.700 \text{ Ft}$.

3.2. Anyagában való hasznosítás teljesítéséhez kötődő levonás

A *termékdíj-törvény* 5/E. §-ában meghatározott levonási jogosultságok közül még egy érvényesíthető a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében, ez pedig a nem újrahasználatos kereskedelmi csomagolásokra vonatkozó levonási jogosultság. A *termékdíj-törvény* 5/E. § (2) bekezdése szerint, ha a kötelezett a nem újrahasználatos kereskedelmi csomagolásból keletkezett hulladék anyagában történő hasznosítását vagy az anyagában történő hasznosításra való átadás-átvétel tényét igazolja, akkor a nem

újrahasználható kereskedelmi csomagolás – igazoltan anyagában hasznosított mennyisége - után keletkező termékdíj-fizetési kötelezettségének 100 százalékát levonhatja befizetési kötelezettségéből.

Figyelem! Az anyagában való hasznosítás teljesítéséhez kötődő levonás a felső hasznosítási arány teljesítése esetén igénybe vett levonás elvégzése után, a fennmaradó termékdíj-fizetési kötelezettségből érvényesíthető.

Amennyiben tehát a kötelezett egy adott bevallási időszakban 10 kg műanyag (bevásárló-reklám) táskát bocsát ki és emellett 1 kg műanyag (bevásárló-reklám) táskából keletkezett hulladék anyagában történő hasznosítását igazolja, úgy ez utóbbi 1 kg anyagában hasznosított mennyiség után keletkezett kötelezettségére vonatkozóan 100%-os levonást érvényesíthet az alábbiak szerint:

- Kötelezettség: $10 \text{ kg} \times 1900 \text{ Ft/kg} = 19.000 \text{ Ft}$.
- 70%-os levonás: $10 \text{ kg} \times (1900 \text{ Ft/kg} \times 0,7) = 13.300 \text{ Ft}$.
- A termékdíj nettó összege: $19.000 \text{ Ft} - 13.300 \text{ Ft} = 5.700 \text{ Ft}$.
- Anyagában hasznosított műanyag (bevásárló-reklám) táskák mennyisége: 1 kg
- További levonás: $1 \text{ kg} \times (1900 \text{ Ft/kg} \times 1) = 1.900 \text{ Ft}$
- A termékdíj nettó összege: $5.700 \text{ Ft} - 1.900 \text{ Ft} = 3.800 \text{ Ft}$

4. A termékdíj számlán való feltüntetése a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetén

A termékdíj törvény 23. §-a előírja, hogy a számlán vagy annak mellékletében a termékdíj mértékét, valamint összegét tételenként és összesen fel kell tüntetni. A részletszabályokat és szövegsablonokat a KTM rendelet 14. §-a tartalmazza. Mivel a KTM rendelet 14. § (2) bekezdése kimondja, hogy kiskereskedelmi értékesítés esetén a számlán nem kell feltüntetni a termékdíj mértékére, valamint összegére vonatkozó szövegeket, így azon műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében, amelyek kiskereskedelmi értékesítés keretében töltik be csomagolási funkciójukat és kerülnek a fogyasztóhoz, nem merül fel a számlán való feltüntetés szükségessége.

Amennyiben a műanyag hordtáska vagy hordtasak nem kiskereskedelmi áruk, termékek értékesítése keretében kerül csomagolásként forgalomba hozatalra, úgy az nem elégíti ki maradéktalanul a Kt.20.§ 18. pontjában a műanyag (bevásárló-reklám) táskákra meghatározott feltételeket, ezért ebben az esetben a nem kereskedelmi csomagolásokra vonatkozó szabályok szerint kell a kiállított számlán vagy a számla mellékletében a KTM rendelet 14. § (1) bekezdés a)-c) pontjai szerinti szövegeket alkalmazni.

Termékdíj-fizetési kötelezettség és levonási jogosultságok érvényesítése a műanyag (bevásárló-reklám) táskák esetében – GYAKROLATI PÉLDA

Egy élelmiszer bolt műanyag (bevásárló-reklám) táskákat biztosít a vásárlóinak annak érdekében, hogy a vásárlók a boltban megvett árukat elvihessék (elszállíthassák). Az élelmiszer bolt kizárólag környezetbarát védjegy használatára jogosult műanyag (bevásárló-reklám) táskákat szerez be. A műanyag (bevásárló-reklám) táskák 20 gramm tömegűek, és azokat a bolt ingyen adja a vásárlóknak.

2010 első negyedében a 20 grammos műanyag (bevásárló-reklám) táskából összesen 500 db fogyott, ami 10 kg műanyag (bevásárló-reklám) táskák kibocsátást jelent. Nézzük meg, hogy hogyan alakul a 10 kg, környezetbarát védjeggyel rendelkező műanyag (bevásárló-reklám) táskák után a termékdíj-fizetési kötelezettség, illetve hogyan érvényesíthetőek az egyes levonási jogosultságok!

A környezetbarát védjeggyel rendelkező műanyag (bevásárló-reklám) táskák után 25%-os termékdíj-kedvezmény vehető igénybe. Ezt figyelembe véve a termékdíj-fizetési kötelezettség a következő számítás szerint alakul:

- $10 \text{ kg} \times (1900 \text{ Ft/kg} \times 0,75) = 10 \text{ kg} \times 1425 \text{ Ft/kg} = 14.250 \text{ Ft}$ (KT kód: 4MT10B1)

Az élelmiszer bolt csatlakozott egy csomagolási hulladék hasznosítását koordináló szervezethez. A koordináló szervezet az adott negyedévre vonatkozóan igazolja a felső hasznosítási arány, valamint az előírt anyagában való hasznosítási és csomagolás anyagoként történő hasznosítási arányok teljesítését. Az

---

élelmiszer bolt tehát 70%-os levonást érvényesíthet termékdíj-fizetési kötelezettségéből az alábbiak szerint:

- $10 \text{ kg} \times (1425 \text{ Ft/kg} \times 0,7) = 9.975 \text{ Ft}$ (KT kód: 4MT71B1)

A termékdíj nettó összege tehát az eddigiek alapján:

- $14.250 \text{ Ft} - 9.975 \text{ Ft} = 4.275 \text{ Ft}$

A hasznosítást koordináló szervezet az adott negyedévre vonatkozóan, a kibocsátásra vetítve 10%-os műanyag (bevásárló-reklám) táska hulladék anyagában való hasznosítását tudja igazolni, tehát az élelmiszer bolt 10 kg-os kibocsátására 1 kg anyagában hasznosított műanyag (bevásárló-reklám) táska mennyiség jut. Az 1 kg anyagában hasznosított mennyiség vonatkozásában a termékdíj 100%-a, tehát az alábbi forintösszeg levonható a fennmaradó termékdíjból:

- $1 \text{ kg} \times (1425 \text{ Ft/kg} \times 1,0) = 1.425 \text{ Ft}$. (KT kód: 4MT72B1)

Így a ténylegesen befizetendő termékdíj, mindkét levonási jogosultság igénybe vételét követően így alakul:

- $14.250 \text{ Ft} - 9.975 \text{ Ft} - 1.425 \text{ Ft} = 2.850 \text{ Ft}$.

Az élelmiszer bolt akkor tudná teljes termékdíj-fizetési kötelezettségét 0 Ft-ra csökkenteni, ha a 10 kg-os műanyag (bevásárló-reklám) táska kibocsátására a hasznosítást koordináló szervezet 30 %-os anyagában való hasznosítást (3 kg anyagában hasznosított műanyag (bevásárló-reklám) táskát) tudna igazolni az adott negyedévben. Ebben az esetben ugyanis az anyagában hasznosított mennyiségre jutó teljes termékdíj-fizetési kötelezettség levonható lenne az alábbiak szerint:

- $3 \text{ kg} \times (1425 \text{ Ft/kg} \times 1,0) = 4.275 \text{ Ft}$. (KT kód: 4MT72B1)

Így a ténylegesen befizetendő termékdíj nettó összege mindkét levonási jogosultság igénybe vételét követően így alakulna:

- $14.250 \text{ Ft} - 9.975 \text{ Ft} - 4.275 \text{ Ft} = 0 \text{ Ft}$.

Fekete Balázs

2010. február